

[Начало](#) > [Обучение, Съдебни Мрежи И Агенции](#) > [Finland](#)

Първоначално обучение на съдии и прокурори в Европейския съюз

Съдържание,
предоставено от
Финландия

Финландия

Съдии

Общо описание

От 2017 г. в апелативните съдилища, административните съдилища, Съда по трудовите въпроси, Съда по застрахователните въпроси и Съда по пазарните въпроси във Финландия има срочни (тригодишни) позиции на съдебни заседатели с цел обучение. В специални случаи срокът им може да бъде удължен с максимум две години. Лице, което е служило като съдебен заседател в продължение на две години, може до края на мандата си да заема и друга длъжност като съдия или съдебен докладчик във Върховния съд или във Върховния административен съд.

Връзка: [Закон за съдилищата, раздел 18, глава 1](#)

Съветът за съдебно обучение взема решение за обявяване на свободна длъжност за съдебен заседател, повторно обявяване на свободна длъжност, удължаване на срока за кандидатстване и отмяна на обявата за свободна длъжност. Националната съдебна администрация се грижи за практическите мерки във връзка с обявяването на позицията, както и подготовката и подаването на резюме на заслугите на кандидатите до Съвета за съдебно обучение.

Понастоящем броят на съдебните заседатели е 58.

Достъп до първоначалното обучение

За да бъде назначен като съдебен заседател, кандидатът трябва да е финландски гражданин, отличаващ се с професионална почтеност, да притежава образователно-квалификационна степен „магистър по право“, различна от магистърска степен по международно и сравнително право, и да има най-малко три години опит като съдия, съдебен докладчик, прокурор, адвокат или правен съветник или на друга съответна правна длъжност, която може да се счита за подготовка на лицето за съдийските задължения. За допълнителна квалификация се счита, ако лицето е преминало успешно изпит, показващ, че познава основното законодателство и общите принципи във връзка със съдийските задължения. По отношение на владенето на фински и на шведски език от страна на съдебните заседатели се прилагат разпоредбите на глава 10, раздел 9 от Закона за съдилищата.

Връзка: [Закон за съдилищата, раздел 18, глава 2](#)

Съветът за съдебно обучение определя националните критерии за подбор, свързани с подбора на съдебни заседатели, съгласно заложените в закона критерии за подбор и назначаване. Съгласно подготвителното законодателство (HE 7/2016 vp, стр. 119 (HE = правителствени предложения, само на фински език) документите за кандидатстване се оценяват въз основа на академичния успех, трудовия стаж и други квалификации на кандидата.

Съветът за съдебно обучение организира изпит за предварителен подбор веднъж годишно през януари.

Всички кандидати се явяват на изпит. На изпита кандидатът трябва да покаже познаване на основните разпоредби и общите принципи във връзка с изпълнението на съдийските задължения. Изпитният материал за предварителния подбор обикновено се състои от правни статии и практически казуси. Изпитът се оценява като успешно или неуспешно преминал.

Академичният успех, трудовият стаж и другите квалификации на кандидатите, успешно преминали изпита за предварителен подбор, се оценяват по критериите, определени от Съвета за съдебно обучение. Предварителният подбор на съдебни заседатели се потвърждава от Съвета за съдебно обучение, след което съдилищата, в които ще бъдат оценявани длъжностите на съдебни заседатели, също оценяват кандидатите чрез интервюта. Съдилищата отправят номинации към Върховния съд и Върховния административен съд въз основа на оценката от предварителния подбор и собствената си оценка. Съдебните заседатели се назначават от Върховния съд и Върховния административен съд.

Формат и съдържание на първоначалното обучение

Целта на обучението е съдебните заседатели да повишат правните си познания и съдебната си компетентност, както и да развият способност за вземане на независими съдебни решения, включително по големи и сложни дела. По време на мандата си съдебните заседатели участват в обучителната програма, разработена от Съвета за съдебно обучение в съответствие с изготвените за тях лични планове за обучение, на мястото, където се обучават.

Връзка: [Закон за съдилищата, раздел 18, глава 4](#)

Съветът за съдебно обучение отговаря за планирането на обучителната програма за съдебни заседатели, а Националната съдебна администрация отговаря за организирането на обучителните сесии, включени в програмата.

Връзка: [Закон за съдилищата, раздел 19 а, глава 2, подраздел 2, параграф 4](#)

Тригодишната обучителна програма се състои от обучение в работна среда и обучителни сесии със задания, както и обратна връзка и оценка. За всеки съдебен заседател се определя съдия-наставник, който ръководи неговото обучение в работна среда, оказва подкрепа и играе ролята на събеседник. В рамките на програмата за придобиване на квалификация като съдебен заседател като метод за оценяване се използва и воденето на учебен дневник по време на цялата програма.

Съдебните заседатели са разделени на две групи. Апелативната група на Апелативния съд се състои от заседатели, работещи в апелативните съдилища, а другата апелативна група се състои от заседатели, работещи в административните и специалните съдилища.

Ръководството за изучаване на програмата за придобиване на квалификация като съдебен заседател включва информация относно структурата на програмата, обучителните сесии за съдебни заседатели и свързаните предварителни задания.

Обучителните сесии, организирани от Националната съдебна администрация за всички съдебни заседатели или групи от съдебни заседатели, са съсредоточени в първите две години от мандата като съдебен заседател. Задължителното обучение през първата година включва например едnodневно обучение по европейско право и едnodневно обучение по методите на Европейския съд по правата на човека. Задължителното обучение през втората година включва едnodневно обучение за напреднали по европейско право. Избираемото обучение през втората и третата година включва деветдневно обучение, заложено в личната програма на съдебния заседател като факултативно обучение съгласно неговите индивидуални нужди. Факултативното обучение може да бъде под формата на участие в обучение, предоставено в рамките на националното обучение на Националната съдебна администрация. Участието в състезанието Themis, организирано от Европейската мрежа за съдебно обучение, също се приема като част от факултативното обучение. Факултативното обучение може да включва обучение с продължителност до пет дни, напр. такова, предоставено от Европейската мрежа за съдебно обучение и Академията по европейско право (с изключение на езикови курсове и обмен на магистрати).

Приключване на първоначалното обучение и процес на квалификация

Съдебен заседател, който е изпълнявал задълженията си за минималния период от три години, представя дипломна работа или полага краен изпит, с което показва, че притежава уменията и знанията, необходими за изпълнение на съдебните задължения. Изпитът се организира от Съвета за съдебно обучение. Съдебен заседател, който е завършил успешно обучителната програма и чиято дипломна работа е била приета или който е преминал успешно крайния изпит, може да получи правото да се нарича „обучен съдия“. Това право се предоставя от Съвета за съдебно обучение по заявка от кандидата.

Връзка: [Закон за съдилищата, раздел 18, глава 6, подраздел 2,](#)

Като последно задание в контекста на Закона за съдилищата, съдебните заседатели изготвят портфолио, за да покажат развитието на уменията си по време на тригодишната обучителна програма. Това портфолио не подлежи на оценка. Портфолиото се проверява, за да се гарантира, че съдържа необходимата информация, т.е. че отразява мандата на съдебния заседател, взетите от него решения и съответното им описание, както и извадки от писмените задания в определени дни на обучението. В края на третата година, на заключителния семинар на програмата за придобиване на квалификация, съдебният заседател представя резюме на своето портфолио. Не се провежда същински краен изпит, тъй като тази роля се изпълнява от горепосоченото портфолио.

В края на мандата си съдебният заседател може да кандидатства за други длъжности, като следва обичайните процедури за кандидатстване. Първите съдебни заседатели, завършили обучителната програма, получават много добри назначения в съдебната система. Съдебните заседатели са толкова малко на брой, че във Финландия квалификация за съдия все още обикновено се получава от лица, работещи в съдилище или упражняващи друга професия в правната сфера.

За повече информация: oikeus.fi (също на английски език) съдържа обща информация за дейността на съдебните органи.

Прокурори

Общо описание

Обучителният екип в Главната прокуратура отговаря за обучението на прокурорите. Екипът планира и провежда обучения в сътрудничество с държавни прокурори, специализирани прокурори, университети и други заинтересовани страни. Повечето от обучителните курсове се водят от държавни прокурори и специализирани прокурори от Националната прокуратура. Обучението за прокурори включва основно, общо, разширено и специализирано обучение.

Основното обучение за прокурори се състои от начална обучителна програма за прокурори и основен курс за прокурори. Началната обучителна програма за прокурори е програма за ориентиране за нови прокурори, а основният курс за прокурори служи за задълбочаване на уменията и знанията на прокурорите. Основното обучение е част от обучението на всеки прокурор.

Достъп до първоначалното обучение

Назначава се нов прокурор на временна длъжност „младши прокурор“. През този период той се запознава с Националната прокуратура и нейните дейности, както и с работата на прокурора и ролята му в наказателното производство и преминава през началната обучителна програма за прокурори.

Периодът на младши прокурор е време, в което както работодателят, така прокурорът могат да оценят способностите на прокурора да работи в тази роля. Това е и възможност за прокурора да се увери, че действително има интерес към професията. След периода на младши прокурор работодателят и младшият прокурор провеждат оценка, преди да вземат решение дали лицето ще продължи работата си като районен прокурор.

Формат и съдържание на първоначалното обучение

Началната обучителната програма за прокурори е онлайн курс, обхващащ всички основни теми за новите прокурори, включително необходимите учебни материали и упражнения. Курсът включва теми като ролята на прокурора в наказателното производство, вземането на решения и възможностите, с които разполага прокурорът, ограничаване на досъдебното разследване и отмяна на обвинения, ролята на прокурора в районния съд, както и въпроси, свързани с публичността.

Обучителната програма включва и Дни на новите прокурори, т.е. обучителни събития, организирани под формата на обучение в класна стая, както и разнообразни онлайн курсове. Ориентацията се провежда с подкрепата и под ръководството на личен наставник, по-старш прокурор, който обикновено е от същата служба, макар че все по-често се среща и дистанционна работа с наставник.

Основният курс за прокурор се състои от четири отделни курса, които включват общо 11 дни обучение в класна стая. Целите на курса включват разбиране на ролята на прокурора в досъдебното разследване и значението на сътрудничеството, запознаване с възможностите, налични на етапа на досъдебното разследване, запознаване с основите на разглеждането на обвинения, разбиране на значението и съдържанието на заявленията за призовка, способност да се използват другите инструменти, с които разполага прокурорът, разбиране на напредъка в съдебния процес, съответните етапи и процеса на обжалване, както и запознаване отблизо с доктрините на наказателното право.

Приключване на първоначалното обучение и процес на квалификация

Обикновено основното обучение продължава около две години, след което се счита, че лицето може да изпълнява длъжността прокурор. Няма изпити. След завършване на тези стъпки лицето продължава към общото и разширеното обучение.

■ Последна актуализация: 12/06/2026

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.